

Bruselj, 5.6.2023
COM(2023) 302 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o pregledu nujnih posredovanj za reševanje visokih cen energije v skladu z Uredbo
Sveta (EU) 2022/1854**

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o pregledu nujnih posredovanj za reševanje visokih cen energije v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2022/1854

Vsebina

I.	Uvod	2
II.	Zahteva iz člena 20 Uredbe Sveta	5
III.	Trenutne razmere na trgu električne energije	6
IV.	Zmanjšanje odjema električne energije	7
V.	Zgornja meja podmejnih prihodkov	10
VI.	Podpora za končne odjemalce	14
VII.	Predhodne ugotovitve	16

I. Uvod

To poročilo je pregled določb iz poglavja II Uredbe Sveta (EU) 2022/1854 v skladu s členom 20(1) navedene uredbe (v nadaljnjem besedilu: **Uredba Sveta**)¹. Temelji na informacijah, ki jih je v skladu s členom 19 Uredbe Sveta predložilo 25 držav članic. Poročilo temelji tudi na odgovorih na nekatera vprašanja, ki jih je Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: **Komisija**) postavila v okviru javnega posvetovanja v zvezi s predlogom o reformi zasnove trga električne energije.

Uredba Sveta je bila eden od ukrepov, s katerimi se je Unija odzvala na energetske krize, ki je nastala v zadnjih dveh letih, ko so bile cene energije znatno višje kot v zadnjih desetletjih. Cene so se začele hitro zviševati poleti leta 2021, ko se je svetovno gospodarstvo po rahljanju omejitev zaradi pandemije COVID-19 okrepilo. Nato sta ruska uporaba virov energije kot orožja na promptnih trgih in invazija na Ukrajino povzročili znatno manjšo dobavo plina in večje motnje v oskrbi s plinom, zaradi česar so se cene plina še dodatno zvišale. Visoke cene plina pomembno vplivajo na ceno električne energije, saj so za zadovoljitev povpraševanja po električni energiji pogosto potrebne plinske elektrarne.

Komisija si od začetka energetske krize dejavno prizadeva ublažiti učinke visokih cen energije na evropske državljane in podjetja ter je v tesnem sodelovanju z državami članicami hitro razvila vrsto odzivov politike.

EU je oktobra 2021 zagotovila nabor orodij za cene energije, ki vsebuje ukrepe za reševanje vprašanja visokih cen in njihovega vpliva na odjemalce (vključno z dohodkovno podporo, davčnimi olajšavami ter ukrepi za varčevanje s plinom in njegovo skladiščenje)². To je v okviru oskrbe s plinom kot orožja in ruske manipulacije trgov energije z namernimi motnjami v pretoku plina, ki so povzročile vse večjo zaskrbljenost zaradi morebitnega pomanjkanja, povzročilo rekordno povišanje cen energije.

Po ruski invaziji na Ukrajino februarja 2022 se je EU marca odzvala s sporočilom, v katerem je opisala načela načrta REPowerEU³, ki je bil nato podrobno razvit 18. maja 2022⁴ – načrt za EU, da bi odpravila svojo odvisnost od ruskih fosilnih goriv najpozneje do leta 2027 s tremi stebri: diverzifikacijo energetskih virov z odmikom od ruskih fosilnih goriv, varčevanjem z

¹ [Uredba Sveta \(EU\) 2022/1854 o nujnem posredovanju za obravnavo visokih cen energije.](#)

² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Spopadanje z naraščajočimi cenami energije: nabor orodij za ukrepanje in podporo, COM(2021) 660 final.

³ Načrt REPowerEU: skupni evropski ukrepi za cenovno dostopnejšo, zanesljivejšo in bolj trajnostno energijo, COM(2022) 108 final.

⁴ Načrt REPowerEU, COM(2022) 230 final,

energijo in pospešitvijo energetskega prehoda. V zvezi s tem zadnjim stebrom je Komisija v okviru svežnja „Pripravljeni na 55“ predlagala zvišanje krovne cilja do leta 2030 glede obnovljivih virov energije s 40 % na 45 % in glede povečanja energijske učinkovitosti z 9 % na 13 %. Hitrejše uvajanje obnovljivih virov energije, večja energijska učinkovitost in nadaljnja elektrifikacija povpraševanja so potrebni za zaščito evropskih državljanov pred krizami, povezanimi s fosilnimi gorivi, saj bodo takoj in strukturno zmanjšali povpraševanje po fosilnih gorivih ter prispevali k ciljem razogljičenja v sektorjih energije, ogrevanja in hlajenja ter prometa. Zaradi nizkih operativnih stroškov bi morali obnovljivi viri energije pozitivno vplivati na cene energije po vsej EU. Poleg tega bo hitrejše uvajanje energije iz obnovljivih virov skupaj z večjo energijsko učinkovitostjo prispevalo k zanesljivosti oskrbe z energijo s postopnim opuščanjem fosilnih goriv, od katerih je EU močno odvisna. Poleg načrta REPowerEU so bila⁵ v sporočilu o kratkoročnih posredovanjih na trgu energije poleg določitve nadaljnjih kratkoročnih ukrepov za spoprijemanje z visokimi cenami energije ugotovljena potencialna področja za izboljšanje zasnove trga električne energije, prav tako pa je bila napovedana namera, da se ta področja ocenijo z namenom spremembe zakonodajnega okvira.

Svet je 6. oktobra 2022 sprejel Uredbo Sveta, s katero so bili uvedeni izjemni, ciljno usmerjeni in časovno omejeni skupni ukrepi za zmanjšanje povpraševanja po električni energiji ter za zbiranje in prerezporeditev izjemno visokih prihodkov energetskega sektorja končnim odjemalcem. Konkretnije, ukrepe, ki posegajo na trg električne energije, je mogoče povzeti na naslednji način (poglavje II Uredbe Sveta):

- zmanjšanje odjema električne energije: Uredba Sveta določa dva cilja, enega okvirnega (zmanjšanje skupnega povpraševanja po električni energiji za 10 %) in enega obveznega (zmanjšanje povpraševanja v času velikega povpraševanja po električni energiji za vsaj 5 %). Države članice so lahko same izbrale ustrezne ukrepe ob upoštevanju nekaterih pogojev iz Uredbe Sveta⁶. Obvezni cilj se je uporabljal od 1. decembra 2022 do 31. marca 2023⁷;
- uvedba začasne zgornje meje prihodkov za „podmejne“ proizvajalce energije (npr. obnovljivi viri energije, jedrska energija in lignit): Uredba Sveta določa uvedbo začasne zgornje meje prihodkov v višini največ 180 EUR/MWh za proizvajalce električne energije, ki uporabljajo tehnologije z nižjimi mejnimi stroški (zgornja meja

⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Kratkoročne intervencije na trgu energije in dolgoročne izboljšave zasnove trga električne energije – načrt za ukrepanje, COM(2022) 236 final.

⁶ Če gre za državna sredstva, so lahko taki ukrepi predmet nadzora državne pomoči.

⁷ Ukrep, s katerim je bil uveden okvirni cilj, se še naprej uporablja do konca decembra 2023.

prihodkov). Vendar državam članicam omogoča tudi prožnost pri odločanju o uporabi tega ukrepa na nacionalni ravni. Prihodki, ki presegajo zgornjo mejo prihodkov, se bodo uporabili za ublažitev vpliva visokih cen električne energije na odjemalce energije. Ukrep se uporablja od 1. decembra 2022 do 30. junija 2023;

- podpora za končne odjemalce: Uredba Sveta razširja nabor orodij, ki je na voljo državam članicam za zaščito odjemalcev električne energije, tako da pod določenimi pogoji omogoča regulirane cene, ki so nižje od stroškovnih cen, za gospodinjstva ter mala in srednja podjetja (MSP). Ta ukrep se uporablja od 8. oktobra 2022 do 31. decembra 2023.

Z Uredbo Sveta je bil uveden tudi solidarnostni prispevek za podjetja in stalne poslovne enote EU z dejavnostmi v sektorjih surove nafte, zemeljskega plina, premoga in rafinerij (poglavje III).

Medtem ko je bil cilj Uredbe Sveta obravnavati izjemne okoliščine energetske krize, je Komisija 14. marca 2023 presegla zgolj odziv na izredne razmere in predlagala reformo zasnove trga električne energije v EU, da bi pospešila uvajanje obnovljivih virov energije in postopno opuščanje plina, zmanjšala odvisnost računov odjemalcev od nestanovitnih cen fosilnih goriv, bolje zaščitila odjemalce pred prihodnjimi skoki cen in morebitnimi tržnimi manipulacijami ter poskrbela, da bo industrija EU čista in konkurenčnejša (v nadaljnjem besedilu: predlog za zasnovo trga električne energije)⁸. V tem predlogu so določeni ukrepi, katerih cilj je omogočiti razvoj dolgoročnejših pogodb s proizvodnjo nefosilne energije in v sistem uvesti čistejše prožne rešitve, kot sta prilagajanje odjema in skladiščenje, da se plin izloči iz mešanice virov električne energije. Natančneje, za izboljšanje prožnosti elektroenergetskega sistema predlog določa zahtevo, da države članice ocenijo svoje potrebe in določijo cilje za povečanje prožnosti v zvezi z nefosilnimi viri, ter določa možnost uvedbe novih shem podpore za prožnost v zvezi z nefosilnimi viri, kot sta prilagajanje odjema in skladiščenje.

Predlog za zasnovo trga električne energije vključuje tudi ukrepe, ki povečujejo zaščito ranljivih odjemalcev. Med drugim državam članicam omogoča, da v primeru prihodnje krize cen električne energije uvedejo regulirane maloprodajne cene, ki so nižje od stroškovnih cen, za gospodinjstva in MSP.

⁸ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi uredb (EU) 2019/943 in (EU) 2019/942 ter direktiv (EU) 2018/2001 in (EU) 2019/944 za izboljšanje zasnove trga električne energije v Uniji.

Komisija je med pripravo predloga izvedla javno posvetovanje, ki je potekalo od 23. januarja 2023 do 13. februarja 2023 (v nadaljnjem besedilu: **javno posvetovanje**). Javno posvetovanje je vključevalo vprašanja o ukrepih, uvedenih z Uredbo Sveta⁹.

II. Zahteva iz člena 20 Uredbe Sveta

S členom 19 Uredbe Sveta so bile uvedene obveznosti poročanja za države članice, v skladu s katerimi bi morale države članice do 31. januarja 2023 Komisiji predložiti informacije o (i) izvedenih ukrepih za zmanjšanje odjema; (ii) presežnih prihodkih, ustvarjenih po uvedbi začasne zgornje meje prihodkov za „podmejne“ proizvajalce energije, ter razdelitvi teh prihodkov za ublažitev vpliva visokih cen električne energije in (iii) vseh posredovanjih pri določanju maloprodajnih cen. Svojih poročil niso predložile vse države članice, kot bi bilo potrebno. Manj kot polovica držav članic je predložila svoja poročila do roka, druge so predložile svoja poročila februarja in marca 2023, dve pa še nista predložili svojih poročil Komisiji¹⁰. To poročilo temelji na informacijah, ki so jih države članice predložile med njegovo pripravo. Vendar je treba opozoriti, da Komisija ni izvedla nobene ocene glede točnosti predloženih informacij.

Komisija v skladu s členom 20(1) Uredbe Sveta opravi pregled poglavja II glede na splošno stanje oskrbe z električno energijo in cen v EU ter Svetu predloži poročilo o poglavitnih ugotovitvah tega pregleda.

Člen 20(1) Uredbe Sveta tudi določa, da lahko Komisija na podlagi tega poročila, če to upravičujejo gospodarske razmere ali delovanje trga električne energije v EU in posameznih državah članicah, predlaga podaljšanje obdobja uporabe Uredbe Sveta, spremembo ravni zgornje meje prihodkov za „podmejne“ proizvajalce energije in vire proizvodnje električne energije, za katere se trenutno uporablja, ali kakršno koli drugo spremembo poglavja II.

Komisija v okviru pregleda ukrepov Uredbe Sveta iz poglavja II in v skladu s členom 20(1) to poročilo predloži Svetu (v nadaljnjem besedilu: **poročilo**). Poročilo tako ne zajema pregleda določb o solidarnostnem prispevku iz poglavja III Uredbe Sveta, bo pa v zvezi s tem predloženo ločeno poročilo v skladu s členom 20(2) navedene uredbe.

⁹ Komisija je prejela 1369 odgovorov; več kot 700 odgovorov je prejela od državljanov, približno 450 od podjetij in poslovnih združenj, približno 40 od nacionalnih ali lokalnih uprav ali nacionalnih regulatorjev in približno 70 od omrežnih operaterjev. Sodelovalo je tudi približno 20 energetskih skupnosti, 15 sindikatov in 20 potrošniških organizacij. Odgovore je predložilo tudi precej nevladnih organizacij, možganskih trustov in raziskovalnih ali drugih akademskih organizacij.

¹⁰ Madžarska in Romunija.

Poročilo temelji na pregledu, ki ga je Komisija izvedla med pripravo poročila na podlagi trenutnih razmer na trgu električne energije, njihovega pričakovanega razvoja med pripravo poročila in drugih razpoložljivih informacij, vključno z odgovori 25 držav članic, ki so izpolnile svoje obveznosti poročanja v skladu s členom 19 Uredbe Sveta (v nadaljnjem besedilu: **države članice poročevalke**). Poročilo zato ne posega v morebitne nepredvidene spremembe splošnega stanja oskrbe z električno energijo in cen v EU ali morebitne prihodnje sklepe na podlagi dodatnih informacij držav članic.

III. Trenutne razmere na trgu električne energije

Ukrepi iz Uredbe Sveta so bili uvedeni v obdobju, ko so bile cene električne energije rekordno visoke. Tako so na primer avgusta 2022 veleprodajne cene električne energije na glavnih trgih električne energije v EU presegle 350 EUR/MWh, decembra 2022 pa so bile referenčne cene nad 220 EUR/MWh. Cene električne energije so bile v obdobju poročanja približno štirikrat višje od povprečne cene v obdobju 2010–2020 (40–60 EUR/MWh). Te previsoke cene so bile predvsem posledica dejstva, da so cene plina poleti 2022 dosegle nove najvišje vrednosti¹¹ in so bile večino jeseni še naprej na visokih ravneh, v tem obdobju pa so bile proizvodne zmogljivosti elektrarn na plin in premog pogosto elektrarne z najvišjimi mejnimi stroški, potrebnimi za zadovoljitev povpraševanja po električni energiji. Promptne veleprodajne cene plina so se med krizo zvišale za približno šestkrat glede na povprečno ceno v obdobju 2010–2020 (okoli 20 EUR/MWh). V teh razmerah je Svet oktobra 2022 sprejel predlog Komisije za nujno posredovanje na trgu električne energije, ki je sčasoma privedlo do sprejetja Uredbe Sveta. Komisija in Svet sta takrat pričakovala, da se bodo cene električne energije še naprej gibale na visokih ravneh, kot so bile ugotovljene poleti in jeseni 2022.

Vendar so se od decembra 2022, ko so se začeli uporabljati ukrepi iz Uredbe Sveta, cene električne energije drastično znižale, pri čemer so sedanje povprečne cene nižje od 80 EUR/MWh (referenčno povprečje EU do konca maja 2023 znaša 80 EUR/MWh).

To je predvsem posledica nižjih veleprodajnih cen plina, ki so bile povezane z različnimi dejavniki, kot so blage vremenske razmere in širok nabor ukrepov, ki so jih države članice in Komisija uvedle za boj proti energetske krizi, vključno z ukrepi za zmanjšanje povpraševanja po električni energiji iz Uredbe Sveta, referenčno vrednostjo za utekočinjeni zemeljski plin in

¹¹ Avgusta 2022 so bile cene TTF za dan vnaprej in za mesec vnaprej višje od 230 EUR/MWh.

ukrepi za zmanjšanje povpraševanja po plinu¹², kar je skupaj izboljšalo osnovno ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem.¹³

Nedavni padec in stabilizacija cen plina ter posledično cen električne energije v prvih mesecih leta 2023 so privedli do tržnih pričakovanj, da se bodo povišanja cen električne energije, opažena v letu 2022, manj verjetno pojavila v prihajajoči zimi. Taka tržna pričakovanja so podprta z različnimi dejavniki, kot so višje ravni skladiščenja plina, prizadevanja držav članic za zmanjšanje odjema in posledični rezultati ter dodatna infrastruktura za plinovode in utekočinjeni zemeljski plin, ki sta bila zgrajena za boj proti energetske krizi. Drugi dejavniki, značilni za oskrbo trga električne energije, kot sta pričakovana izboljšana razpoložljivost jedrske energije in splošna večja razpoložljivost hidroenergije v primerjavi z letom 2022, kažejo tudi na cenejše pogoje oskrbe z električno energijo v prihodnji zimi, kar naj bi povzročilo manjši pritisk navzgor na cene električne energije v primerjavi s tistimi v letu 2022.

IV. Zmanjšanje odjema električne energije

Ukrepi za zmanjšanje odjema

Vse države članice poročevalke so izvedle kampanje za varčevanje z energijo in ozaveščanje o porabi energije ter splošne ukrepe za varčevanje z energijo, kot so ukrepi v zvezi z ogrevanjem javnih stavb in javno razsvetljavo. Komisija pozdravlja te kampanje, saj odjemalce ozaveščajo o tem, kdaj so cene električne energije visoke, da lahko povečajo prožnost svoje porabe energije. Za spodbujanje prilagajanja odjema je pet držav članic, in sicer Avstrija, Hrvaška, Češka, Grčija in Poljska, poročalo, da so uvedle subvencije za maloprodajne cene energije, ki se uporabljajo samo za posebne ravni porabe električne energije.

19 držav članic, in sicer Avstrija, Bolgarija, Hrvaška, Češka, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovenija, Španija in Švedska, je uvedlo posebne ukrepe za zmanjšanje odjema električne energije ob konicah, kot so objava konic, komunikacijske kampanje in individualna sporočila odjemalcem, ki

¹² Uredba Sveta (EU) 2022/2576 z dne 19. decembra 2022 o krepitvi solidarnosti z boljšim usklajevanjem nakupov plina, zanesljivimi referenčnimi cenami in čezmejno izmenjavo plina, Uredba Sveta (EU) 2022/1369 z dne 5. avgusta 2022 o usklajenih ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu in Uredba Sveta (EU) 2023/706 z dne 30. marca 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2022/1369 glede podaljšanja obdobja zmanjšanja povpraševanja pri ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu ter okrepitev poročanja in spremljanja njihovega izvajanja.

¹³ EU je od avgusta 2022 do januarja 2023 zmanjšala povpraševanje po zemeljskem plinu za 19,2 % ali 41,5 milijarde kubičnih metrov v primerjavi s povprečjem iz preteklih petih let. Do zdaj je tako preseгла svoj cilj 15 %, kar bi v istem obdobju ustrezalo 32,5 milijarde kubičnih metrov. Poleg tega je v celotnem obdobju od avgusta 2022 do marca 2023 že dosegla več kot 90 % svojega splošnega cilja zmanjšanja za nekaj več kot 45 milijard kubičnih metrov.

spodbujajo prostovoljno zmanjšanje odjema električne energije. Natančneje, Italija, Slovenija in Španija so uvedle konkurenčne postopke zbiranja ponudb za zmanjšanje odjema električne energije ob konicah pozimi 2022–2023¹⁴, medtem ko sta Avstrija in Švedska Komisiji priglasili ustrezno shemo v odobritev v okviru državne pomoči. Portugalska je poročala, da razmišlja o uvedbi konkurenčnega postopka zbiranja ponudb za zmanjšanje odjema električne energije ob konicah.

Tri države članice so uvedle ukrepe za zmanjšanje odjema za posebne kategorije odjemalcev. Latvija je na primer uvedla omejitve za porabo električne energije velikih industrijskih odjemalcev.

Zmanjšanje porabe električne energije

Na podlagi informacij, ki so jih države članice poročevalke predložile za mesec december 2022, se je skupna poraba električne energije zmanjšala za od 0,5 %¹⁵ do 15 % v primerjavi z referenčnim obdobjem¹⁶.

Kar zadeva količine, za katere se je zmanjšala poraba električne energije ob konicah, je:

- deset držav članic, in sicer Avstrija, Bolgarija, Hrvaška, Estonija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Poljska in Portugalska, poročalo o zmanjšanju količin za od 4 % do 7 %;
- osem držav članic, in sicer Belgija, Češka, Danska, Finska, Nemčija, Latvija, Slovenija in Švedska, poročalo o zmanjšanju količin za od 7 % do 10 %;
- pet držav članic, in sicer Francija, Grčija, Litva, Slovaška in Španija, poročalo o zmanjšanju količin za več kot 10 %.

Ocena podaljšanja ukrepa

Države članice poročevalke navajajo, da so na splošno dosegle zavezujoči cilj 5-odstotnega zmanjšanja porabe električne energije ob konicah. Vendar so nekatere države članice navedle, da je bilo izpolnjevanje *okvirne* zahteve po 10-odstotnem zmanjšanju skupne mesečne porabe

¹⁴ Nekatere države članice, in sicer Italija, Portugalska, Slovenija in Španija, so uvedle konkurenčni postopek zbiranja ponudb za zmanjšanje odjema električne energije oziroma razmišljajo o uvedbi takega postopka.

¹⁵ Ciper, Hrvaška, Poljska in Portugalska so poročale o najnižjih doseženih stopnjah zmanjšanja porabe električne energije.

¹⁶ Kot je opredeljeno v členu 2, točka (3), Uredbe Sveta. Nemčija, Finska, Francija, Grčija in Španija so poročale o najvišjih doseženih stopnjah zmanjšanja porabe električne energije. Pri izračunu zmanjšanja bruto porabe električne energije se zdi, da so nekatere države članice poročevalke uporabile člen 3(2) Uredbe Sveta, druge pa ne. Člen 3(2) državam članicam omogoča, da v svojih izračunih zmanjšanja bruto porabe električne energije upoštevajo povečano bruto porabo električne energije, ki je posledica doseganja ciljev zmanjšanja povpraševanja po plinu in splošnih prizadevanj za elektrifikacijo zaradi postopnega opuščanja fosilnih goriv. Zato bi bilo treba vse primerjave takih izračunov v različnih državah članicah izvajati previdno.

(v primerjavi z zadnjimi petimi leti) zahtevno zaradi odvisnosti od vremena in gospodarskih razmer zaradi energetske krize.

Javno posvetovanje je vključevalo vprašanja o morebitnem podaljšanju ukrepov za prilagajanje odjema. V odgovor na ta vprašanja je večina deležnikov navedla, da v Uredbo (EU) 2019/943 o notranjem trgu električne energije (v nadaljnjem besedilu: **uredba o električni energiji**) ni treba uvesti posebnih zahtev glede prilagajanja odjema, ki bi se uporabljale v primeru krize. Menili so, da je prilagajanje odjema že v zadostni meri obravnavano v zakonodaji o trgu električne energije, kot je določeno v določbah Direktive (EU) 2019/944 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije (v nadaljnjem besedilu: **direktiva o električni energiji**), in dodatno okrepljeno v predlogu za zasnovo trga električne energije.

Pomembno je, da predlog za zasnovo trga električne energije dodatno vključuje ukrepe za zmanjšanje odjema kot strukturne elemente v zasnovo trga električne energije. Da bi se zlasti zagotovilo učinkovito vključevanje električne energije, proizvedene iz nestalnih obnovljivih virov energije (ob upoštevanju izmenjav med območji), in zmanjšala potreba po proizvodnji električne energije iz fosilnih goriv v času, ko je povpraševanje po električni energiji veliko, ravni proizvodnje električne energije iz nestalnih obnovljivih virov energije pa so nizke, predlog za zasnovo trga električne energije operaterjem prenosnih sistemov omogoča, da oblikujejo produkt za izravnavo konic, ki omogoča prilagajanje odjema, kar bi dodatno prispevalo k zmanjšanju konične porabe v elektroenergetskem sistemu ob določenih urah dneva (novi člen 7a uredbe o električni energiji). Produkt za izravnavo konic lahko prispeva k čim večjemu vključevanju električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, v sistem s preusmeritvijo porabe električne energije na trenutke v dnevu, ko je proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov večja, pod pogojem, da predvideni stroški ne presegajo pričakovanih koristi produktov. Ker je namen produkta za izravnavo konic zmanjšati in preusmeriti porabo električne energije, predlog omejuje obseg tega produkta na prilagajanje odjema.

Poleg tega predlog za zasnovo trga električne energije poziva države članice, da ocenijo svoje potrebe po prožnosti elektroenergetskega sistema, vključno s prilagajanjem odjema, in določijo cilje za izpolnitev teh potreb. Predlog vključuje tudi možnost, da države članice oblikujejo ali preoblikujejo mehanizme zmogljivosti za spodbujanje nizkoogljične prožnosti in uvedbo novih shem podpore za prožnost v zvezi z nefosilnimi viri na trgih električne energije. Poleg tega predlog za zasnovo trga električne energije v nasprotju z utemeljitvijo ukrepov za zmanjšanje odjema iz Uredbe Sveta, ki je bila zaradi kriznih razmer namenjena splošnemu doseganju ciljev

za zmanjšanje odjema v državah članicah, bolj strukturno obravnava prilagajanje odjema. Državam članicam omogoča, da oblikujejo svoje mehanizme in cilje glede prožnosti v zvezi z nefosilnimi viri za prilagajanje odjema in skladiščenje, ki so prilagojeni posebnim potrebam njihovih elektroenergetskih sistemov. Zato predlog ne določa posebnih ciljev.

Komisija tudi opozarja, da je v pripravi nov omrežni kodeks o prilagajanju odjema. Ko bo ta omrežni kodeks dokončan, se pričakuje, da bo vključeval zavezujoča pravila o združevanju, skladiščenju energije in omejevanju odjema, kar bo dodatno olajšalo sodelovanje pri prilagajanju odjema na vseh obstoječih trgih¹⁷.

Ob upoštevanju informacij, ki so trenutno na voljo Komisiji, vključno s trenutnimi tržnimi pričakovanji, kot je navedeno zgoraj, Komisija meni, da trenutno ne obstaja potreba po podaljšanju ukrepov za zmanjšanje odjema iz Uredbe Sveta.

V. Zgornja meja podmejnih prihodkov

Uvedba zgornje meje prihodkov

Na podlagi informacij, ki so jih predložile države članice poročevalke, se je zgornja meja podmejnih prihodkov izvajala zelo različno. Različno izvajanje je opazno ne le v zvezi z ravno, na kateri je bila določena zgornja meja prihodkov (sedemnajst držav članic je določilo zgornjo mejo pod 180 EUR/MWh¹⁸), ampak tudi v zvezi s časovnim okvirom ukrepov (sedem¹⁹ držav članic uporablja zgornjo mejo retroaktivno, enajst²⁰ držav članic pa jo bo uporabljalo po končnem datumu, ki je določen v Uredbi Sveta za ta ukrep).

Več držav članic je poročalo o težavah pri izvajanju ukrepa v svojih nacionalnih jurisdikcijah. Večina teh težav je bila povezana s kratkim časovnim okvirom, v katerem so morale države članice izvesti ukrep, medtem ko so bile druge povezane z zbiranjem podatkov in izračunom

¹⁷ <https://www.acer.europa.eu/news-and-events/news/acer-submitted-framework-guideline-demand-response-european-commission-first-step-towards-binding-eu-rules>

¹⁸ Naslednje države članice so sporočile zgornjo mejo pod 180 EUR/MWh vsaj za eno tehnologijo: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Finska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Poljska in Slovaška. Španija je uvedla zgornjo mejo tržnih prihodkov za nekatere tehnologije že septembra 2021. Za ukrep, ki naj bi trajal do konca leta 2023, se trenutno uporablja zgornja meja v višini približno 67 EUR/MWh. Junija 2022 sta Španija in Portugalska uvedli mehanizem za znižanje veleprodajnih cen električne energije na iberškem trgu, ki zmanjšuje vpliv zgornje meje tržnih prihodkov. Komisija je mehanizem odobrila 8. junija 2022 pod številka zadev SA.102454 in SA.102569 ter ga pred kratkim podaljšala do konca leta 2023 pod številka zadev SA.106095 in SA.106096.

¹⁹ Naslednje države članice so začele uporabljati zgornjo mejo podmejnih prihodkov pred 1. decembrom 2022: Belgija (1. avgusta 2022); Ciper (24. junija 2022); Francija (1. julija 2022); Grčija (8. julija 2022); Italija (februarja 2022 za nekatere proizvajalce energije iz obnovljivih virov) ter Portugalska in Španija (junija 2022).

²⁰ V Avstriji, na Češkem, Finskem, v Franciji, Luksemburgu, na Poljskem, Portugalskem, v Sloveniji in Španiji se bodo zgornja meja podmejnih prihodkov ali podobni ukrepi uporabljali do 31. decembra 2023. Na Cipru bo konec ukrepa temeljil na odločitvi, ki jo bo izdal regulator. Na Slovaškem bo ukrep veljal do 31. decembra 2024. Poleg tega se lahko v Nemčiji obdobje uporabe podaljša do 30. aprila 2024.

prihodkov vsakega proizvajalca električne energije, za katerega bi veljal ukrep. Države članice so poročale tudi o navzkrižju z ustreznimi nacionalnimi davčnimi organi in veljavnimi predpisi, ko so razpravljale o načinih za izvajanje zgornje meje prihodkov.

Čeprav države članice niso poročale o večjih ovirah za čezmejno trgovino ali ponudbeno strategijo, so bili nekateri sodelujoči v javnem posvetovanju zaskrbljeni, da so različne strategije izvajanja v državah članicah ustvarile regulativno negotovost za udeležence na trgu in so se obravnavale kot ovira za nove naložbe.

Prihodki, ustvarjeni z izvajanjem zgornje meje prihodkov

Upoštevati je treba, da so države članice predložile svoje poročilo v nekaj mesecih po začetku veljavnosti zgornje meje podmejnih prihodkov, do takrat pa jih večina še ni imela informacij o prihodkih, zbranih z ukrepom. Samo dve državi članici sta uspeli predložiti nekaj predhodnih podatkov: Bolgarija je poročala, da je decembra 2022 zbrala 321 700 123 BGN (približno 163 milijonov EUR), Litva pa je navedla, da je bilo do 9. marca 2023 zbranih približno 10 milijonov EUR. Čeprav so Grčija, Španija in Italija predložile podatke, so se ti nanašali na prihodke, zbrane pred sprejetjem Uredbe Sveta, saj so te države izvajale ukrepe, enakovredne zgornji meji prihodkov, pred sprejetjem Uredbe Sveta.

Večina držav članic je predložila ocene prihodkov, ki naj bi jih zbrale, v številnih primerih z opozorilom, da te ocene temeljijo na domnevno zelo visokih veleprodajnih cenah električne energije. Prvotno se je pričakovalo, da bodo prihodki skupno preseгли 50 milijard EUR. Vendar se že zdaj zdi malo verjetno, da bi se te predpostavke uresničile do poročanja. Znesek prihodkov je neenakomerno porazdeljen po državah članicah, pri čemer Nemčija poroča o višjih ocenjenih prihodkih, ki naj bi jih zbrala (23,4 milijarde EUR, ob upoštevanju morebitnega podaljšanja ukrepa do 30. aprila 2024), sledi ji Francija (11 milijard EUR). Opozoriti je treba, da je bila zgornja meja prihodkov za večino tehnologij v obeh državah določena na ravni, ki je precej nižja od ravni 180 EUR/MWh, določene z Uredbo Sveta, in da so te ocene temeljile na pričakovanih visokih veleprodajnih cenah električne energije. Druge države članice, zlasti tiste, ki niso določile ravni zgornje meje, nižje od 180 EUR/MWh, naj bi zbrale nižje zneske.

Ocena podaljšanja ukrepa

Uvodoma je treba opozoriti, da je bil razlog za omejitev podmejnih prihodkov omogočiti državam članicam, da zberejo in prerazporedijo čezmerne prihodke, ki so jih izjemoma pridobili nekateri podmejni proizvajalci, obenem pa ohraniti cenovno konkurenco med proizvajalci električne energije (zlasti tistimi, ki temeljijo na obnovljivih virih energije) po vsej EU.

V zvezi s tem je imela zgornja meja prihodkov, ki je bila določena na največ 180 EUR/MWh²¹, zaradi nižjih veleprodajnih cen električne energije v zadnjih mesecih do zdaj pomembne učinke predvsem v državah članicah, ki so se v skladu s členom 8(1)(a) odločile za zgornjo mejo, ki je nižja od 180 EUR/MWh in zlasti dovolj nizka, da zajema podmejne prihodke od ustreznih cen električne energije v navedenih državah članicah.

Kot je navedeno zgoraj, se je zgornja meja prihodkov v državah članicah izvajala zelo različno. Različno izvajanje je opazno ne le v zvezi z ravno, na kateri je bila določena zgornja meja prihodkov, ampak tudi v zvezi s časovnim okvirom njene uporabe in ravno zgornje meje, ki je bila uvedena na posamezno tehnologijo v določeni državi članici. Poleg tega je bila Komisija na podlagi izmenjav z deležniki in pritožb obveščena, da je način, na katerega so se nekatere države članice odločile za izvajanje zgornje meje prihodkov, morda vplival na obstoječe pogodbe o nakupu električne energije in druge dolgoročne pogodbe ter tudi odvrčal od sklepanja novih. To je zlasti opaziti, kadar se zgornja meja ne uporablja za realizirani dohodek, ki ga proizvajalec prejme na podlagi pogodbe o nakupu električne energije, ampak za „domnevni“ (fiktivni) dohodek, ki na primer ustreza veleprodajnim cenam električne energije, kar na koncu vodi do paradoksalnih situacij, v katerih je lahko proizvajalec prisiljen električno energijo prodajati z izgubo.

Morebitno podaljšanje ukrepa bi oviralo enega od ciljev, določenih v predlogu za zasnovo trga električne energije, in sicer spodbuditi uporabo pogodb o nakupu električne energije in zagotoviti čim bolj likviden trg pogodb o nakupu električne energije. Pogodbe o nakupu električne energije so instrumenti, ki zagotavljajo dolgoročno stabilnost cen za odjemalca in gotovost, ki je potrebna za to, da lahko proizvajalec sprejme odločitve o naložbi. Kljub temu ima le peščica držav članic dejavne trge pogodb o nakupu električne energije, kupci pa so običajno omejeni na velika podjetja, zlasti zaradi obstoja nekaterih ovir v zvezi s pogodbami o nakupu električne energije, natančneje težav pri kritju za tveganje neplačila kupca v okviru teh dolgoročnih pogodb. Zato bi morale države članice v skladu s predlogom pri oblikovanju politik za doseganje ciljev razogljičenja energije iz celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtov upoštevati potrebo po vzpostavitvi dinamičnega trga pogodb o nakupu električne energije. Za odpravo tveganj, povezanih s kreditno sposobnostjo, je v predlogu določeno, da bi morale države članice zagotoviti, da so instrumenti za zmanjšanje finančnih tveganj, povezanih

²¹ Za zagotovitev zanesljivosti oskrbe člen 8(1)(b) Uredbe Sveta državam članicam omogoča, da določijo višjo zgornjo mejo tržnih prihodkov za proizvajalce, za katere bi sicer veljala zgornja meja tržnih prihodkov na ravni Unije, kadar so njihovi stroški naložb in poslovanja višji od zgornje meje tržnih prihodkov na ravni Unije. 13 držav članic je to možnost vključilo v svoje nacionalno izvajanje zgornje meje podmejnih prihodkov, zlasti za obrate, ki proizvajajo električno energijo iz lignita, biomase in nafte.

z neplačili odjemalcev, vključno z jamstvenimi shemami po tržnih cenah, dostopni podjetjem, ki se srečujejo z ovirami za vstop na trg pogodb o nakupu električne energije in niso v finančnih težavah. Predlog vključuje dodatne zahteve za spodbujanje rasti trga za take pogodbe.

Poleg tega so različni načini, na katere so države članice izvajale zgornjo mejo prihodkov, ustvarili veliko regulativno negotovost, ki posledično predstavlja tveganje za razvoj novih naložb, zlasti v obnovljive vire energije, potrebnih za doseganje ciljev EU. Zlasti sporočene težave v nekaterih državah članicah, povezane s sklepanjem dolgoročnih pogodb, vključno s pogodbami o nakupu električne energije, zaradi izvajanja zgornje meje prihodkov, bi lahko ustvarile dodatno raven negotovosti za vlagatelje ter zmanjševale privlačnost in zaupanje deležnikov v terminalske trge. Zgoraj navedena tveganja lahko na koncu ogrozijo vzpostavitev privlačnega naložbenega okolja za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov z nizkimi emisijami ogljika, ki naj bi bil dosežen s predlogom za zasnovo trga električne energije, in nazadnje tudi energetske prehod.

Javno posvetovanje je vključevalo tudi vprašanja o morebitnem podaljšanju zgornje meje podmejnih prihodkov. Večina sodelujočih je nasprotovala ukrepu zaradi naslednjih tveganj in izzivov, ki bi jih tako podaljšanje ukrepa povzročilo:

- zdi se, da je različno izvajanje zgornje meje podmejnih prihodkov v državah članicah ustvarilo negotovost za vlagatelje in bilo je sporočeno, da odvrča od novih naložb;
- ukrep je težko izvajati in njegovi upravni stroški so visoki v primerjavi z njegovimi koristmi;
- kadar je zgornja meja podmejnih prihodkov določena na nizki ravni, kot so se odločile nekatere države članice, so proizvajalci lahko nagnjeni k zmanjšanju svoje proizvodnje v času veljavnosti zgornje meje;
- varstvo potrošnikov je mogoče zagotoviti brez poseganja v zasnovo trga električne energije, na primer s sprejetjem ciljno usmerjenih socialnih politik.

Samo manjšina sodelujočih je podprla podaljšanje zgornje meje podmejnih prihodkov, kot je določeno v Uredbi Sveta ali z manjšimi spremembami. Ti sodelujoči so svoj prispevek večinoma utemeljili na koristih ukrepa za končne odjemalce.

Ob upoštevanju informacij, ki so trenutno na voljo Komisiji, kot je navedeno zgoraj, Komisija ne priporoča podaljšanja Uredbe Sveta glede zgornje meje podmejnih prihodkov.

Komisija ugotavlja, da je za ublažitev vpliva visokih cen energije na račune odjemalcev v svoji reformi trga električne energije predlagala spodbujanje razvoja dolgoročnih trgov, tako da bodo

prihodki podmejnih proizvajalcev in cene, ki jih plačajo končni odjemalci, manj odvisni od nestanovitne kratkoročne veleprodajne cene električne energije. Na podlagi predloga Komisije se bodo ti prihodki in cene oblikovali predvsem s sklicevanjem na dolgoročne pogodbe, kot so pogodbe o nakupu električne energije in tako imenovane dvosmerne pogodbe na razliko, odvisno od tega, ali je bil obrat zasebno ali javno financiran. Pogodbe na razliko bodo ustvarile izplačilo, ko bodo tržne cene postale visoke. Predlog določa, da bodo morale države članice to izplačilo uporabiti za neposredno znižanje računov za električno energijo vseh odjemalcev električne energije (vključno s podjetji in industrijo), kar bo imelo podoben učinek kot omejitve podmejnih prihodkov, vendar brez ustvarjanja negotovosti za vlagatelje.

VI. Podpora za končne odjemalce

Oddelek 3 poglavja II Uredbe Sveta je namenjen maloprodajnemu trgu in državam članicam omogoča, da začasno razširijo javne intervencije pri določanju cen za dobavo električne energije malim in srednjim podjetjem (člen 12) ter izjemoma za gospodinjstva in MSP ter začasno določijo maloprodajne cene, ki so nižje od stroškovne cene (člen 13).

Javna intervencija pri določanju cen za gospodinjstva je pred krizo obstajala v enajstih državah, in sicer v Belgiji, Bolgariji, Franciji, Grčiji, Italiji, Litvi, na Madžarskem, Poljskem, Portugalskem, v Romuniji in na Slovaškem²², v obliki reguliranih cen ali socialnih tarif. V času krize je še sedem držav članic uvedlo regulacijo cen za gospodinjstva, in sicer Češka, Estonija, Finska, Hrvaška, Luksemburg, Nizozemska in Slovenija.

Od 25 prejetih ocen je 12 držav članic poročalo o uporabi ukrepov iz Uredbe Sveta. 4 države članice, in sicer Češka, Estonija, Slovenija in Poljska, so poročale o uvedbi reguliranih maloprodajnih cen za MSP v skladu s členom 12 Uredbe Sveta. Poleg tega sta Francija in Slovaška, ki sta regulirali cene za gospodinjstva, poročali o odškodninskih shemah za MSP v skladu z začasnim okvirom za krizne razmere in prehod²³ v skladu s pravili o državni pomoči. Nizozemska je posredovala pri določanju cen, da bi za gospodinjstva in podjetja zagotovila cene električne energije, nižje od stroškovnih cen. Ta shema je bila priglašena Komisiji in odobrena v skladu z veljavnim okvirom državne pomoči²⁴.

²² Na podlagi informacij, prejetih od držav članic, poročil nacionalnih regulativnih organov in ukrepov, ki so jih države članice same ocenile.

²³ Sporočilo Komisije „Začasni okvir za krizne razmere in prehod za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu po agresiji Rusije proti Ukrajini“, 2023/C 101/03.

²⁴ SA.106377 TCTF - Netherlands - Scheme for the reduction of energy costs (Začasni okvir za krizne razmere in prehod – Nizozemska – Shema za znižanje stroškov energije).

Čeprav člen 13, točka (c), Uredbe Sveta zahteva, da države članice dobaviteljem povrnejo stroške dobave električne energije pod stroškovno ceno, države članice v svoja poročila niso vključile posebnih informacij o tej točki.

Poleg tega so nekatere države članice navedle druge vrste posredovanja za MSP. Portugalska je na primer navedla znižanje omrežnih tarif kot posredovanje pri določanju cen, prilagojeno MSP. Danska, Latvija in Švedska so uvedle različne vrste posredovanja pri določanju cen za različne skupine potrošnikov (ukrepi na področju davkov, dajatev, rabatov, odškodninskih shem itd.). Nemčija je uvedla shemo za celotno gospodarstvo, ki podjetjem povrne povišane stroške električne energije, ne da bi pri tem vplivala na svobodo dobaviteljev, da delujejo na trgu²⁵.

Člena 12 in 13 tudi določata, da mora vsako javno posredovanje na maloprodajnem trgu ohraniti spodbudo za zmanjšanje odjema električne energije. V zvezi s tem je več držav članic, kot so Avstrija, Nemčija, Hrvaška, Nizozemska in Romunija, poročalo o shemah, ki temeljijo na zgornjih mejah potrošnje, vključno s posredovanji pri določanju cen ali shemami neposrednih ali posrednih nadomestil za končne odjemalce.

Regulirane cene imajo veliko slabosti. Zlasti lahko zmanjšajo spodbude za energijsko učinkovitost in spodkopavajo konkurenco v dolgoročno škodo odjemalcev. Ti pomisleki poudarjajo pomen pravil, ki se uporabljajo v Direktivi 2019/944 o električni energiji, od katerih Uredba Sveta odstopa.

Ocena podaljšanja ukrepa

Krizni ukrep, ki državam članicam omogoča, da omejijo cene za gospodinjstva in MSP, se je jasno izkazal za koristnega, saj je več držav članic izkoristilo priložnost za razširitev obstoječih shem ali za oblikovanje novih v zelo kratkem času.

Komisija je v predlogu za reformo zasnove trga predlagala nove določbe, podobne tistim iz Uredbe Sveta, na podlagi ocene prednosti in slabosti maloprodajnih ukrepov, o katerih so poročale države članice, rezultatov javnega posvetovanja in ob upoštevanju svojih smernic o fiskalni politiki za države članice za leto 2024²⁶. Natančneje, Komisija je predlagala, da lahko

²⁵ Komisija je shemo odobrila na podlagi pravil o državni pomoči v skladu z začasnim okvirom za krizne razmere in prehod. SA.104606 TCTF - Germany - Temporary cost containment of natural gas, heat and electricity price increases (Začasni okvir za krizne razmere in prehod – Nemčija – Začasna omejitev stroškov pri povišanju cen zemeljskega plina, toplote in električne energije) (JOCE C/061/2023).

²⁶ „Države članice bi morale postopno odpraviti energetske podporne ukrepe ter pri tem začeti z najmanj ciljno usmerjenimi. Če bi bilo zaradi obnovljenih energetskih pritiskov potrebno podaljšati podporne ukrepe, bi morale države članice svoje ukrepe veliko bolj ciljno usmeriti kot v preteklosti, torej ne bi smele zagotavljati splošne

države članice med krizo cen električne energije uvedejo ciljno usmerjeno posredovanje glede cen za gospodinjstva in MSP, tudi pod stroškovno ceno, za omejen obseg porabe električne energije in za omejeno obdobje.

Ta možnost dopolnjuje obstoječi okvir za zaščito energetske revnih in ranljivih odjemalcev, določen v direktivi o električni energiji, v skladu s katero lahko države članice uporabljajo socialne tarife za energetske revne in ranljive odjemalce ter začasno regulirajo maloprodajne cene za gospodinjstva in mikropodjetja, dokler tržna konkurenca ni v celoti vzpostavljena.

Ker je bil ukrep vsebinsko vključen v predlog Komisije o zasnovi trga in ob upoštevanju informacij, ki so trenutno na voljo Komisiji, kot je navedeno zgoraj, Komisija meni, da trenutno ne obstaja potreba po podaljšanju ukrepa v tej fazi.

VII. Predhodne ugotovitve

To poročilo vsebuje pregled odgovorov, ki so jih države članice prejele o (i) ukrepih za zmanjšanje odjema; (ii) izvajanju zgornje meje podmejnih prihodkov in (iii) posredovanjih pri določanju maloprodajnih cen iz poglavja II Uredbe Sveta. V poročilu je predstavljen tudi pregled prispevkov, ki so jih sodelujoči v javnem posvetovanju predložili o istih temah. Glede na informacije, ocenjene v tem poročilu, in razmere v oskrbi z električno energijo ter trenutne oziroma v običajnih okoliščinah predvidljive cene v EU ni dokazov, da bi bili podaljšanje vsakega od ukrepov za zmanjšanje odjema, zgornja meja podmejnih prihodkov in posredovanje pri določanju maloprodajnih cen potrebni ali priporočljivi.

Prvič, v zvezi z ukrepi za zmanjšanje odjema se zdi, da so vse države članice poročevalke izvedle ukrepe za zmanjšanje odjema električne energije, predvsem s kampanjami ozaveščanja in ciljno usmerjenimi ukrepi za varčevanje z energijo. Čeprav države članice poročajo, da na splošno spoštujejo zavezujoči cilj 5-odstotnega zmanjšanja porabe električne energije ob konicah, se zdi, da je zmanjšanje mesečne bruto porabe električne energije za 10 % predstavljalo izzive, vendar to ni oviralo opaženega znižanja cen električne energije.

Na podlagi razpoložljivih informacij Komisija meni, da trenutno ne obstaja potreba po podaljšanju ukrepov za zmanjšanje odjema iz Uredbe Sveta. Zaradi sedanjih razmer na trgu električne energije takšno podaljšanje ni potrebno, če ne pride do nepredvidljivih sprememb. To je tudi v skladu s povratnimi informacijami, prejetimi od večine sodelujočih v javnem posvetovanju. Čeprav kratkoročno in z orodji, vzpostavljenimi z Uredbo Sveta, prilagajanje

podpore, ampak bi morale zaščititi le tiste, ki podporo potrebujejo, torej ranljiva gospodinjstva in podjetja,“ COM(2023) 141 Smernice za fiskalno politiko za leto 2024.

odjema ni več potrebno, je kljub temu pomembno za dobro delovanje trgov električne energije. Zato ga je Komisija strukturno uvedla v svoj predlog za zasnovo trga električne energije.

Drugič, v pregledu je bilo ugotovljeno, da se izvajanje zgornje meje prihodkov med državami članicami zelo razlikuje. Različne strategije izvajanja v državah članicah naj bi povzročile precejšnjo negotovost za vlagatelje. To negotovost še dodatno povečuje dejstvo, da naj bi izvajanje zgornje meje v nekaterih državah članicah vplivalo na sklepanje pogodb o nakupu električne energije in drugih dolgoročnih pogodb.

Komisija na podlagi razpoložljivih informacij ter glede na sedanje in predvidljive tržne razmere meni, da koristi sedanje zgornje meje podmejnih prihodkov ne bi odtehtale vpliva na gotovost za vlagatelje ter tveganja za delovanje trga in prehod. Izzivi v postopku izvajanja prav tako odvrčajo od podaljšanja zgornje meje podmejnih prihodkov iz Uredbe Sveta. Sklep Komisije je v skladu s povratnimi informacijami, prejetimi od večine sodelujočih v javnem posvetovanju, ki so nasprotovali podaljšanju ukrepa zaradi negotovosti vlagateljev.

Tretjič, v pregledu je bilo ugotovljeno, da je več držav članic izkoristilo možnost razširitve področja uporabe regulacije maloprodajnih cen v času krize na MSP in, pod določenimi pogoji, uporabe regulacije cen pod stroškovno ceno. Komisija je v svoj predlog za zasnovo trga električne energije vključila enakovredne določbe, ki državam članicam omogočajo, da izjemoma in začasno posredujejo na maloprodajnih trgih, tako da v morebitnih prihodnjih kriznih razmerah določijo ceno, ki je nižja od stroškovne cene, za gospodinjstva in MSP. S sprejetjem predloga za zasnovo trga električne energije bi se zagotovilo, da bi bili takšni strukturni ukrepi del regulativnega okvira EU, takoj ko bo predlog sprejet. Glede na navedeno ter ob upoštevanju sedanjih in pričakovanih pogojev oskrbe z električno energijo ter cenovnih pogojev Komisija zato meni, da določb členov 12 in 13 Uredbe Sveta ni treba podaljšati.

Ker to poročilo temelji na informacijah, ki so jih države članice predložile le nekaj mesecev po začetku veljavnosti ukrepov iz Uredbe Sveta, sklepi Komisije ne posegajo v dodatne informacije, ki jih Komisija lahko prejme od držav članic, ali morebitne nepredvidene spremembe splošnega stanja oskrbe z električno energijo in cen v EU. Če bi se informacije, na katerih je Komisija utemeljila to poročilo, bistveno spremenile, bo Komisija morda morala ustrezno prilagoditi svoje ugotovitve ali hitro ukrepati, če bo stanje na trgu to zahtevalo.